

MAATSCHAP GYNAECOLOGEN GELDERSE VALLEI

PROTOCOL PERIOPERATIEVE PIJNBESTRIJDING

1. De anesthesist bepaald welk pijnschema wordt voorgeschreven bij een bepaalde ingreep, hij vermeldt dat op het anesthesie formulier.
 2. Er wordt door de polikliniek gynaecologie bij geplande operaties geen pijnmedicatie meer voorgeschreven op de polikliniek.
 3. Voor **klinische patiënten** neemt de verpleging de instructies van de anesthesist over van het anesthesie formulier
 4. Voor **dagbehandelingpatiënten** dient de gynaecoloog een recept te ondertekenen dat door de afdeling DB in het mapje wordt gedaan conform de instructies van de anesthesist op het anesthesie formulier.
-

A. Pre-operatief

Pre-operatief krijgt iedere patiënt 1 uur voor de geplande operatietijd: een Paracetamol supp. 1000 mg
Eventueel aangevuld met de door de anesthesioloog voorgeschreven pre-medicatie.
De patiënt op de OK krijgt 75 mg Diclofenac intraveneus, indien nodig.

B. Post-operatief

Post-operatief is er sprake van zeven verschillende schema's. Elke operatie heeft z'n eigen pijnschema, de anesthesioloog spreekt per patiënt een schema af.

Schema 1

- Paracetamol 4 dd 1000 mg rectaal

Schema 2

- Paracetamol 3 dd 1000 mg rectaal
- Diclofenac 2 dd 100 mg rectaal

Schema 3

- Paracetamol 3 dd 1000 mg rectaal
- Diclofenac 2 dd 100 mg rectaal
- zonodig buprenorfine (Temgesic) 0,2 mg sublinguaal tot maximaal 8x daags. Temgesic tot maximaal 48 uur postoperatief of tot ontslag van de afdeling dagverpleging.

Schema 4

- Paracetamol 3 dd 1000 mg rectaal
- Diclofenac 2 dd 100 mg rectaal
- Morfine 4 dd 10 mg i.m. gedurende eerste 24 uur postoperatief.

Schema 5

- Paracetamol 3 dd 1000 mg rectaal
- Diclofenac 2 dd 100 mg rectaal
- Morfine 4 dd 10 mg i.m. gedurende eerste 48 uur postoperatief.

Schema 6

- Paracetamol 3 dd 1000 mg rectaal
- Diclofenac 2 dd 100 mg rectaal
- Morfine intraveneus per order anaesthesioloog

Schema 7

Van toepassing bij patiënten met reumatoïde artritis:

- Paracetamol 3-4 dd 1000 mg rectaal
- Het NSAID dat patiënt preoperatief reeds gebruikte, zonodig tijdelijk in hogere doseringen (Cave co- morbiditeit, comedatie, leeftijd en lichaamsgewicht)
- Zonodig morfine 4 dd 10 mg i.m. gedurende eerste 48 uur postoperatief.

Tijdelijke toevoeging van protonpompremmer bij:

- patiënten boven 60 jaar
- patiënten met chronisch gebruik van oraal prednisolon
- patiënten met belaste maaganamnese

C. Opmerkingen

1. In alle gevallen geldt dit schema als vast voorschrift. Alle medicatie moet op de afgesproken tijdstippen (zie bij 2) gegeven worden, ook al geeft de patiënt geen pijn aan. Het “zo nodig” geven van pijnmedicatie, alleen op verzoek van de patiënt, zal hiermee nauwelijks nodig zijn. Alleen schema 3 handhaaft Buprenorfine zonodig, maar alleen als toevoeging aan het vaste schema paracetamol + Diclofenac.
2. De volgende tijdstippen zijn voor een optimale pijnbestrijding van belang:
 - Paracetamol 4 dd : 6 – 12 – 17 – 22
 - Paracetamol 3 dd : 6 – 12 – 17 } gecombineerd
 - Diclofenac 2 dd : 8 – 21
 - Morfine 4 dd : 8 – 12 – 17 – 21
3. Zodra mogelijk postoperatief mogen de paracetamol en de Diclofenac oraal worden gegeven, in dezelfde doseringen. Totale behandelduur postoperatief: 7 dagen.
4. Patiënten, behandeld in dagverpleging, krijgen hetzij schema 1, hetzij schema 2 voorgeschreven.
5. Wanneer er een contra-indicatie bestaat voor Diclofenac (bv. nierinsufficiëntie, ACE-remmer gebruik) zullen de patiënten schema 1 voorgeschreven krijgen, eventueel aangevuld met morfine in vaste doseringen, òf met Buprenorfine sublinguaal. De anesthesioloog spreekt dan bv. af: schema 1 + morfine 24 uur .
6. Op de recepten voor de apotheek hoeft slechts het schema te staan (bv. pijnschema 3). Op de deellijsten verschijnt dan het uitgewerkte schema, met tijdstippen etc.

D. Beschikbare preparaten

Paracetamol supp. 1000 mg

Paracetamol tabl. 500 mg

Diclofenac supp. 100 mg

Diclofenac tabl. retard 100 mg

Diclofenac ampul 75 mg = 3 ml

Temgesic tabl. sublinguaal 0,2 mg

Morfine ampul 10 mg = 1 ml

MS-Contin tabl. 10 mg

MS-Contin tabl. 30 mg

MS-Contin tabl. 60 mg

MS-Contin tabl. 100 mg

Morfine drank 2 mg/ml, fles 100 ml